SÄKERHETSDATABLAD

Enligt 1907/2006 bilaga II 2015/830 och 1272/2008
(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)
Utfärdat 2017-12-18
Versionsnummer 1.0

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn	Artline Permanent Marker EK-30, EK-50, EK-70, EK-90, EK-100, EK-110, EK-120, EK-130, EK-700 Svart Artline marking INK ESK-20, ESK-20-30, ESK-20-60, ESK-3, ESK-20-500

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar	Märkfärg

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	Despec Sweden AB Pyramidbacken 6 141 75 Kungens Kurva
Telefon	+46 (0)8 449 59 00
E-post	info@despec.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Brandfarliga vätskor (Kategori 2), H225
Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1), H318

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

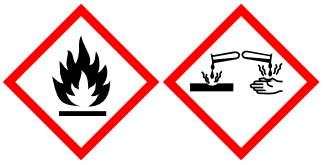

Signalord	Fara
Faroangivelser	
H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga
H318	Orsakar allvarliga ögonskador
Skyddsangivelser	
P102	Förvaras oåtkomligt för barn
P210	Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning förbjuden
P280	Använd ögonskydd/ansiktsskydd
P305+P351+P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare
P403+P235	Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt
P501	Innehållet och behållaren lämnas till avfallshantering i enlighet med lokala bestämmelser

Kompletterande faroinformation

Innehåller: ETYL-LAKTAT, PROPAN-1-OL

2.3 Andra faror

Ej angivet.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
ETANOL		
CAS nr: 64-17-5 EG nr: 200-578-6 Index nr: 603-002-00-5	Flam Liq 2; H225	50 - 60 %
ETYL-LAKTAT		
CAS nr: 97-64-3 EG nr: 202-598-0 Index nr: 607-129-00-7	Flam Liq 3, Eye Dam 1, STOT SE 3*resp*; H226, H318, H335	10 - 20 %
PROPAN-1-OL		
CAS nr: 71-23-8 EG nr: 200-746-9 Index nr: 603-003-00-0	Flam Liq 2, Eye Dam 1, STOT SE 3*drow*; H225, H318, H336	1 - 10 %
BENSYLALKOHOL		
CAS nr: 100-51-6 EG nr: 202-859-9 Index nr: 603-057-00-5	Acute Tox 4*oral*, Acute Tox 4*vapour*; H302, H332	1 - 5 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom uppstår, sök läkare.

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid inandning

Frisk luft och vila. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Om symptom kvarstår, sök läkare.

Vid hudkontakt

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta huden med tvål och vatten.

Om symptom uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Skölj näsa, mun och svalg med vatten.

Drick genast ett par glas vatten eller mjölk.

Framkalla EJ kräkning.

Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Vid kontakt med ögonen

Orsakar allvarliga ögonskador.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

Vid kontakt med läkare, se till att ha etikett eller detta säkerhetsdatablad till hands.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med pulver, koldioxid eller skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid brand kan hälsoskadliga gaser spridas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brand använd friskluftsmask.

Bär heltäckande skyddsklädsel.

Valla in och samla upp släckvattnet.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Utrym området.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Sörj för god ventilation.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

Kontakta berörda myndigheter vid oavsiktliga utsläpp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill, torka upp med trasa eller liknande och tvätta av med vatten. Vid större spill, täck för eventuella avlopp och valla in med inert absorberande inert material som sand, jord, vermikulit eller kiselgur.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se även avsnitt 8 och 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Hanteras i lokal med god ventilation.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras oåtkomligt för barn.

Förvaras torrt och svalt.

Förvaras väl tillsluten.

Undvik öppen eld, heta föremål, gnistbildning och andra antändningskällor.

7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2015:7

ETANOL

Sverige (AFS 2015:7)

Nivågränsvärde 500 ppm / 1000 mg/m^3

Korttidsgränsvärde 1000 ppm / 1900 mg/m^3

Anm. V

ETYL-LAKTAT

Sverige (AFS 2015:7)

Nivågränsvärde 5 ppm / 25 mg/m^3

Korttidsgränsvärde 10 ppm / 50 mg/m^3

Anm. V

PROPAN-1-OL

Sverige (AFS 2015:7)

Nivågränsvärde 150 ppm / 350 mg/m^3

Korttidsgränsvärde 250 ppm / 600 mg/m^3

Förklaringar till förkortningar ges i Avsnitt 16b

DNEL

ETANOL

	Exponeringstyp	**Exponeringsväg**	**Värde**
Arbetstagare	Akuta Lokala	Inhalation	1900 mg/m^3
Konsument	Kroniska	Inhalation	114 mg/m^3

	Systemiska		
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Dermalt	343 mg/kg bw/d
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Inhalation	950 mg/m^3
Konsument	Akuta Lokala	Inhalation	950 mg/m^3
Konsument	Akuta Lokala	Dermalt	950 mg/m^3
Konsument	Kroniska Systemiska	Oralt	87 mg/kg
Konsument	Kroniska Systemiska	Dermalt	206 mg/kg bw/d

PNEC
ETANOL

Miljöskyddsmål	PNEC-värde
Sötvatten	0,96 mg/l
Sediment i sötvatten	3,6 mg/kg
Havsvatten	0,79 mg/l
Sediment i havsvatten	2,9 mg/kg
Mikroorganismer i avloppsrening	580 mg/l
Mark (jordbruk)	0,63 mg/kg

8.2 Begränsning av exponeringen
Inga speciella åtgärder nödvändiga vid normal hantering och användning.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder
Hanteras i lokal med god ventilation.

Ögonskydd/ansiktsskydd
Vid risk för stänk använd tättslutande skyddsglasögon.

Hudskydd
Använd skyddshandskar vid risk för direktkontakt.

Andningsskydd
Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen
Förhindra utsläpp i avlopp.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska. Färg: svart.
b) Lukt	lösningsmedel
c) Lukttröskel	Ej angiven
d) pH-värde	Ej angiven
e) Smältpunkt/fryspunkt	Ej angiven
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej angiven
g) Flampunkt	16,5 °C sluten degel
h) Avdunstningshastighet	Ej angiven
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej angiven
k) Ångtryck	Ej angiven
l) Ångdensitet	Ej angiven
m) Relativ densitet	0,85 - 0,95 g/cm^3 (25°C)
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Olöslig
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej angiven
q) Sönderfallstemperatur	Ej angiven
r) Viskositet	Ej angiven
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information
Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända under normala användningsförhållanden.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

Skydda mot direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

Inga kända.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Kolmonoxid (CO).

Koldioxid (CO2).

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Ej angivet.

Akut toxicitet

Produkten är inte klassificerad som akuttoxisk.

ETANOL

LD50 kanin 24h: > 20000 mg/kg Dermalt

LC50 råtta 4h: 124.7 mg/L Inhalation

LD50 råtta 24h: 6200 mg/kg Oralt

PROPAN-1-OL

LD50 kanin 24h: 4000 mg/kg Dermalt

LC50 råtta 4h: > 34 mg/L Inhalation

LD50 mus 24h: 6800 mg/kg Oralt

LD50 kanin 24h: 2825 mg/kg Oralt

LD50 råtta 24h: 1870 mg/kg Oralt

BENSYLALKOHOL

LC50 råtta 4h: > 4.178 mg/l Inhalation

LD50 råtta 24h: 1230 mg/kg Oralt

Frätande/irriterande på huden

Ämnet är klassat som varken frätande eller irriterande på huden. Lätt irritation kan förekomma vid långvarig eller upprepad kontakt.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Kontakt med ögonen kan förorsaka irreversibla ögonskador.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Ingen information finns tillgänglig.

Mutagenitet i könsceller

Ingen information finns tillgänglig.

Cancerogenitet

Inga cancerframkallande effekter har rapporterats för ämnena i denna produkt.

Reproduktionstoxicitet

Ingen information finns tillgänglig.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

Ingen information finns tillgänglig.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

Ingen information finns tillgänglig.

Fara vid aspiration

Produkten är inte klassificerad som aspirationstoxisk.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Uppgifter saknas.

ETANOL

LC50 regnbågslax (Oncorhynchus mykiss) 96h: 13480 mg/L

LC50 elritsa (Pimephales promelas) 96h: 13480 mg/L

LC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48h: 5400 mg/L
EC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 24h: 10800 mg/l
IC50 Alger 72h: 0.02 mg/l

PROPAN-1-OL

EC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48 h: 3642 mg/l
EC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48 h: 3339 - 3977 mg/L
LC50 Fisk 96h: 4480 mg/l
LC50 benlöja (Alburnus alburnus) 96h: 3000 - 4000 mg/L

BENSYLALKOHOL

LC50 Fisk 48h: 10 mg/l
EC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 24h: 55 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas.

12.4 Rörlighet i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Data saknas.

12.6 Andra skadliga effekter

Inga kända effekter eller faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Förhindra utsläpp i avlopp.
Beakta lokala föreskrifter.
Se även avfallsförordningen SFS 2011:927.

AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

1210

14.2 Officiell transportbenämning

TRYCKFÄRG

14.3 Faroklass för transport

Klass

3: Brandfarliga vätskor

Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

Sekundärfara (IMDG)

Ingen sekundärfara enligt IMDG

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp II

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter
Stuvningskategori B (IMDG)
Nödinstruktioner (EmS) vid BRAND (IMDG) F-E

Nödinstruktioner (EmS) vid SPILL (IMDG) S-D

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej angivet.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Liq 2	Brandfarliga vätskor (Kategori 2)
Flam Liq 3	Brandfarliga vätskor (Kategori 3)
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)
STOT SE 3*resp*	Specifik organtoxicitet - enstaka exponering; Kan orsaka irritation i luftvägarna (Kategori 3 resp)
STOT SE 3*drow*	Specifik organtoxicitet - enstaka exponering (Kategori 3, narkosverkan)
Acute Tox 4*oral*	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Acute Tox 4*vapour*	Akut toxicitet (Kategori 4 ångor)

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 8

Sverige

V Vägledande korttidsgränsvärde

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Underlag för informationen i detta säkerhetsdatablad har i första hand hämtats från råvaruleverantörers dokumentation samt gällande europeiska regelverk.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

1907/2006	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG
2015/830	KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
AFS 2015:7	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
2011:927	Avfallsförordning (SFS 2011:927)

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I , där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI .

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga
H226 Brandfarlig vätska och ånga
H318 Orsakar allvarliga ögonskador
H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna
H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
H302 Skadligt vid förtäring
H332 Skadligt vid inandning

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar inte för skada om produkten använts på annat än avsett sätt.

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se